

שאלה 1

(1) הטענה: $p \rightarrow (q \rightarrow r) \equiv (p \wedge q) \rightarrow r$

1. טבלת אמת:

p	q	r	$q \rightarrow r$	$p \wedge q$	$p \rightarrow (q \rightarrow r)$	$(p \wedge q) \rightarrow r$
T	T	T	T	T	T	T
T	T	F	F	T	F	F
T	F	T	T	F	T	T
T	F	F	T	F	T	T
F	T	T	T	F	T	T
F	T	F	F	F	T	T
F	F	T	T	F	T	T
F	F	F	T	F	T	T

לשתי הטענות יש אותו טבלת אמת לכן הטענות שקולות לוגית

2. דרך זהויות: $p \rightarrow (q \rightarrow r) \equiv (p \wedge q) \rightarrow r$ מפשטים את: $p \rightarrow (q \rightarrow r)$

צעדים:

1. נשתמש ב: $p \rightarrow q \equiv \neg p \vee q$ עבור $p \rightarrow (q \rightarrow r)$ (לפי טבלת האמת של \rightarrow , $p \rightarrow q \equiv T$, אם p אמ"מ (אם ורק אם) $p \equiv F$, או ש $q \equiv T$)נקבל: $\neg p \vee (q \rightarrow r)$ 2. נשתמש שוב באותה תכונה בצעד 1 עבור $(q \rightarrow r)$ נקבל: $\neg p \vee (\neg q \vee r)$ מפשטים את: $(p \wedge q) \rightarrow r$

צעדים:

1. נשתמש ב: $p \rightarrow q \equiv \neg p \vee q$ מקבלים: $\neg(p \wedge q) \vee r$ 2. שימוש בכלל דה מורגן $(\neg(p \wedge q) \equiv \neg p \vee \neg q)$ מקבלים: $(\neg p \vee \neg q) \vee r$ לפי חוק החילוף: $A \vee (B \vee C) \equiv (A \vee B) \vee C$ מקבלים ש: $\neg p \vee (\neg q \vee r) \equiv (\neg p \vee \neg q) \vee r$

לכן הטענות שקולות לוגית

(2) הטענה: $(p \wedge q) \rightarrow r \equiv (p \rightarrow r) \vee (q \rightarrow r)$

(a) טבלת אמת

p	q	r	$p \wedge q$	$p \rightarrow r$	$q \rightarrow r$	$(p \wedge q) \rightarrow r$	$(p \rightarrow r) \vee (q \rightarrow r)$
T	T	T	T	T	T	T	T
T	T	F	T	F	F	F	F
T	F	T	F	T	T	T	T
T	F	F	F	F	T	T	T
F	T	T	F	T	T	T	T
F	T	F	F	T	F	T	T

F	F	T	F	T	T	T	T
F	F	F	F	T	T	T	T

לשתי הטענות יש אותה טבלת אמת לכן הן שקולות לוגית

(b) דרך זהויות: $(p \wedge q) \rightarrow r \equiv (p \rightarrow r) \vee (q \rightarrow r)$

מפשטים את: $(p \wedge q) \rightarrow r$

i. משתמשים ב: $p \rightarrow q \equiv \neg p \vee q$ ומקבלים: $\neg(p \wedge q) \vee r$

ii. משתמשים ב דה מורגן: $\neg(p \wedge q) \vee r \Rightarrow (\neg p \vee \neg q) \vee r$

iii. קיבלנו: $(\neg p \vee \neg q) \vee r$

מפשטים את: $(p \rightarrow r) \vee (q \rightarrow r)$

i. משתמשים ב: $(p \rightarrow q \equiv \neg p \vee q)$ ומקבלים: $(\neg p \vee r) \vee (\neg q \vee r)$

ii. משתמשים בחוק אסוציאטיביות:

$(\neg p \vee r) \vee (\neg q \vee r) \Rightarrow \neg p \vee (r \vee \neg q \vee r)$

iii. $r \vee r$ נהפך ל r ומקבלים: $\neg p \vee (r \vee \neg q)$

לפי חוק החילוף: $A \vee (B \vee C) \equiv (A \vee B) \vee C$

מקבלים ש: $\neg p \vee (\neg q \vee r) \equiv (\neg p \vee \neg q) \vee r$

(3) הטענה: $((\neg p) \rightarrow q) \rightarrow p \equiv p \vee \neg p$

(a) טבלת אמת:

p	$\neg p$	q	$(\neg p) \rightarrow q$	$((\neg p) \rightarrow q) \rightarrow p$	$p \vee \neg p$
T	F	T	T	T	T
T	F	F	T	T	T
F	T	T	T	F	T
F	T	F	F	T	T

מסקנה: לשתי הטענות טבלת האמת שונה לכן הן לא שקולות לוגית

$$((\neg p) \rightarrow q) \rightarrow p \not\equiv p \vee \neg p \Leftarrow$$

(4) הטענה: $q \rightarrow (r \wedge \neg p) \equiv r \rightarrow (p \rightarrow q)$

(a) טבלת אמת

p	$\neg p$	q	r	$r \wedge \neg p$	$p \rightarrow q$	$q \rightarrow (r \wedge \neg p)$	$r \rightarrow (p \rightarrow q)$
T	F	T	T	F	T	F	T
T	F	T	F	F	T	F	T
T	F	F	T	F	F	T	F
T	F	F	F	F	F	T	T
F	T	T	T	T	T	T	T
F	T	T	F	F	T	F	T
F	T	F	T	T	T	T	T
F	T	F	F	F	T	T	T

מסקנה: טבלת האמת עבור שתי הטענות אינן שקולות לוגית לכן שתי הטענות אינן שקולות לוגי

$$q \rightarrow (r \wedge \neg p) \not\equiv r \rightarrow (p \rightarrow q) \Leftarrow$$

(5) הטענה: $\neg(p \rightarrow q) \vee r \equiv \neg p \wedge (r \vee q)$
 (a) טבלת אמת:

p	$\neg p$	r	q	$(p \rightarrow q)$	$\neg(p \rightarrow q)$	$r \vee q$	$\neg(p \rightarrow q) \vee r$	$\neg p \wedge (r \vee q)$
T	F	T	T	T	F	T	T	F
T	F	T	F	F	T	T	T	F
T	F	F	T	T	F	T	F	F
T	F	F	F	F	T	F	T	F
F	T	T	T	T	F	T	T	T
F	T	T	F	T	F	T	T	T
F	T	F	T	T	F	T	F	T
F	T	F	F	T	F	F	F	F

מסקנה: טבלת האמת עבור שתי הטענות אינן שקולות לוגית לכן שתי הטענות אינן שקולות

לוגית $\neg(p \rightarrow q) \vee r \not\equiv \neg p \wedge (r \vee q)$

שאלה 2

א. תשובה:

- a. נשים לב: לפי טבלת האמת של XOR מקבלים T רק עבור
 $(p = T \wedge q = F) \vee (p = F \wedge q = T)$
 b. צריך שנקבל T רק אם $q = T$ וגם $p = F$ לכן מקבלים:

$$\neg p \wedge q$$

- c. צריך שנקבל T רק אם $q = F$ וגם $p = T$ לכן מקבלים:

$$p \wedge \neg q$$

- d. צריך לקבל T עבור אחת אחת מהטענות b,c לכן מקבלים את הטענה:

$$(p \wedge \neg q) \vee (\neg p \wedge q)$$

טבלת אמת של $(p \wedge \neg q) \vee (\neg p \wedge q)$

p	q	$\neg p$	$\neg q$	$\neg p \wedge q$	$p \wedge \neg q$	$(p \wedge \neg q) \vee (\neg p \wedge q)$
T	T	F	F	F	F	F
T	F	F	T	F	T	T
F	T	T	F	T	F	T
F	F	T	T	F	F	F

מסקנה: $(p \wedge \neg q) \vee (\neg p \wedge q) \equiv p \oplus q$

ב. טבלת אמת של $(p \oplus q) \oplus r \equiv p \oplus (q \oplus r)$

p	q	r	$(p \oplus q)$	$(q \oplus r)$	$(p \oplus q) \oplus r$	$p \oplus (q \oplus r)$
T	T	T	F	F	T	T
T	T	F	F	T	F	F
T	F	T	T	T	F	F
T	F	F	T	F	T	T
F	T	T	T	F	F	F
F	T	F	T	T	T	T
F	F	T	F	T	T	T
F	F	F	F	F	F	F

מסקנה: שתי הטענות שקולות לוגית

דרך זהויות:

לפני ההוכחה צריך להביע את $\neg(p \oplus q)$ ורואים שצריך ש $(p = T \wedge q = T) \vee (p = F \wedge q = F)$

לכן מקבלים: $(p \wedge q) \vee (\neg p \wedge \neg q)$

טבלת אמת של: $\neg(p \oplus q) \equiv (p \wedge q) \vee (\neg p \wedge \neg q)$

p	q	$p \oplus q$	$\neg(p \oplus q)$	$(p \wedge q) \vee (\neg p \wedge \neg q)$
T	T	F	T	T
T	F	T	F	F
F	T	T	F	F
F	F	F	T	T

לכן מקבלים ש $\neg(p \oplus q) \equiv (p \wedge q) \vee (\neg p \wedge \neg q)$

משפטים שנעזר בהם:

$\neg(p \oplus q) \equiv (p \wedge q) \vee (\neg p \wedge \neg q)$ נסמן ב #

$p \oplus q \equiv (p \wedge \neg q) \vee (\neg p \wedge q)$ נסמן ב \$

צעדי ההוכחה:

a. ניקח הטענה $p \oplus (q \oplus r)$ ונשתמש ב \$ עבורו

$$(p \wedge \neg(q \oplus r)) \vee (\neg p \wedge (q \oplus r))$$

b. נשתמש ב # עבור $\neg(q \oplus r)$

$$(p \wedge ((q \wedge r) \vee (\neg q \wedge \neg r))) \vee (\neg p \wedge (q \oplus r))$$

c. נשתמש ב \$ עבור $(q \oplus r)$

$$(p \wedge ((q \wedge r) \vee (\neg q \wedge \neg r))) \vee (\neg p \wedge ((\neg q \wedge r) \vee (q \wedge \neg r)))$$

d. נשתמש בחוק הפילוג "וגם" עבור שתי הטענות

$$(p \wedge q \wedge r) \vee (p \wedge \neg q \wedge \neg r) \vee (\neg p \wedge \neg q \wedge r) \vee (\neg p \wedge q \wedge \neg r)$$

e. נסמן את ארבע הטענות באופן הבאה:

$$A = (p \wedge q \wedge r) \quad (i)$$

$$B = (p \wedge \neg q \wedge \neg r) \quad (ii)$$

$$C = (\neg p \wedge \neg q \wedge r) \quad (iii)$$

$$D = (\neg p \wedge q \wedge \neg r) \quad (iv)$$

- f. נארגן מחדש את הטענות באופן הבאה: $A \vee C \vee B \vee D$
- g. נשתמש בחוק הפילוג "וגם" עבור r וגם $\neg r$
- $$(p \wedge q \wedge r) \vee (\neg p \wedge \neg q \wedge r) \vee (p \wedge \neg q \wedge \neg r) \vee (\neg p \wedge q \wedge \neg r)$$
- h. רואים שהטענה $((p \wedge \neg q) \vee (\neg p \wedge q)) \equiv p \oplus q$ לפי משפט \$, והטענה $(p \oplus q) \equiv \neg(p \oplus q)$ לפי משפט # לכן אנחנו מקבלים הטענה הבאה:
- $$(r \wedge \neg(p \oplus q)) \vee (\neg r \wedge (p \oplus q))$$
- i. רואים שהטענה שקיבלנו היא מצורה \$ לכן מקבלים:
- $$(p \oplus q) \oplus r$$
- j. לכן הוכחנו ש $(p \oplus q) \oplus r \equiv p \oplus (q \oplus r)$ כמו שנדרש

ג. טבלת אמת של $p \wedge (q \oplus r) \equiv (p \wedge r) \oplus (p \wedge q)$

p	q	r	$(q \oplus r)$	$(p \wedge r)$	$(p \wedge q)$	$(p \wedge (q \oplus r))$	$(p \wedge r) \oplus (p \wedge q)$
T	T	T	F	T	T	F	F
T	T	F	T	F	T	T	T
T	F	T	T	T	F	T	T
T	F	F	F	F	F	F	F
F	T	T	F	F	F	F	F
F	T	F	T	F	F	F	F
F	F	T	T	F	F	F	F
F	F	F	F	F	F	F	F

מסקנה: טבלת האמת עבור שתי הטענות שווה לכן שתי הטענות שקולות לוגית

ד. טבלת האמת של $(p \oplus q) \oplus p \equiv q$

p	q	$p \oplus q$	$(p \oplus q) \oplus p$
T	T	F	T
T	F	T	F
F	T	T	T
F	F	F	F

מסקנה: לשתי הטענות יש אותו טבלת אמת לכן הטענות שקולות לוגית

שאלה 3

א. הטענה: "אין סטודנט שמצליח במבחן בלי לעשות את תרגילי הבית."

• בשפה מתמטית

- i. נגדיר קבוצה סטודנטים S
- ii. נגדיר פרדיקט $P(s) : s$ עבר המבחן
- iii. נגדיר פרדיקט $H(s) : s$ עשה תרגילי הבית
- iv. הטענה הופכת ל: $\neg \exists x \in S: P(x) \wedge \neg H(x)$
- השלילה של הטענה: $\exists x \in S: \neg P(x) \vee H(x)$

ב. הטענה: "כל בן אדם שאוהב מתמטיקה דיסקרטית אוכל גלידה."

• בשפה מתמטית

- i. נגדיר קבוצה בני אדם H

- ii. נגדיר פרדיקט $D(h) : h$ אוהב מתמטיקה דיסקרטית
- iii. נגדיר פרדיקט $C(h) : h$ אוכל גלידה
- iv. הטענה הופכת ל: $\forall x \in H: D(h) \rightarrow C(h)$
- השלילה של הטענה: $\exists x \in H: D(h) \wedge \neg C(h)$

ג. הטענה: "לכל שלם n וראשוני p מתקיים ש p -לא מחלק את n ."

- בשפה מתמטית
- i. נגדיר קבוצת הראשונים $P = \{p \in \mathbb{N} : (\forall b \in \mathbb{N} \wedge (1 < b < p)) : b \nmid p\}$
- ii. הטענה הופכת ל: $\forall n \in \mathbb{N} \forall p \in P: p \nmid n$
- השלילה של הטענה: $\exists n \in \mathbb{N} \exists p \in P: p \mid n$

ד. הטענה: "יש בניין בן יותר מ-100 קומות שלא נמצא באוניברסיטה."

- בשפה מתמטית
- i. נגדיר קבוצת בניינים B
- ii. נגדיר פרדיקט $T(x) : x$ בניין בן יותר מ-100 קומה
- iii. נגדיר פרדיקט $U(x) : x$ בניין שנמצא באוניברסיטה
- iv. הטענה הופכת ל: $\exists b \in B: T(b) \wedge \neg U(b)$
- השלילה של הטענה: $\forall b \in B: \neg T(b) \vee U(b)$

ה. הטענה: "קיימים מספרים ממשיים α, β כך ש- $\alpha > \beta$, $\alpha^2 < \beta^2$, וגם $\alpha^3 > \beta^3$ "

- בשפה מתמטית
- i. הטענה הופכת ל: $\exists \alpha, \beta \in \mathbb{R}: (\alpha > \beta) \wedge (\alpha^2 < \beta^2) \wedge (\alpha^3 > \beta^3)$
- השלילה של הטענה: $\forall \alpha, \beta \in \mathbb{R}: (\alpha < \beta) \vee (\alpha^2 > \beta^2) \vee (\alpha^3 < \beta^3)$

שאלה 4

- א. $a = b$ הוא תנאי מספיק בשביל $a \geq b$
- a. "אם אז" $(a = b) \rightarrow a \geq b$
- b. הקונטרפוזיטיב $(a < b) \rightarrow (a \neq b)$
- ב. $x > y$ רק אם x הוא זוגי וגדול מ-2
- a. "אם אז": $((x > 2) \wedge (2 \mid x)) \rightarrow (x > y)$
- b. הקונטרפוזיטיב $((y \geq x) \rightarrow ((x \leq 2) \vee (2 \nmid x)))$
- ג. y ראשוני אם הוא קטן מ- x
- a. "אם אז" $(y < x) \rightarrow y$ ראשוני
- i. נגדיר קבוצת מספרים ראשונים P
- ii. הטענה הופכת ל: $(y < x) \rightarrow (y \in P)$
- b. הקונטרפוזיטיב $(y \notin P) \rightarrow (y \geq x)$
- ד. $a = b$ הוא תנאי הכרחי בשביל $a \leq b$
- a. "אם אז" $(a = b) \rightarrow (a \leq b)$
- b. הקונטרפוזיטיב $(a \neq b) \rightarrow (a > b)$